

Update beleidsplan SDM

Juni 2026

1. Inleiding:

2025 was voor Malawi opnieuw een uitdagend jaar op economisch en politiek vlak. Juist in deze moeilijke omstandigheden worden kwetsbare groepen het hardst geraakt. Dove kinderen en jongeren behoren in Malawi nog altijd tot de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Toegang tot passend onderwijs, communicatiemiddelen en ontwikkelkansen is vaak beperkt, terwijl armoede en maatschappelijke achterstanden hun positie verder bemoeilijken.

Onze stichting zet zich daarom in voor dove en kwetsbare kinderen door te investeren in kwalitatief dovenonderwijs, begeleiding en kansen voor een zelfstandige toekomst. Samen met onze drie lokale projectpartners werken wij aan een samenleving waarin ook dove kinderen zich kunnen ontwikkelen, leren en volwaardig kunnen deelnemen. We vinden inspiratie om dit te blijven doen in het voorbeeld dat Broeder Wladimir van Heck gaf: vanuit onze bevoorrechte positie kijken waar en hoe we lokale initiatieven tot verbetering kunnen ondersteunen. Ondersteuning die we kunnen bieden dankzij de financiële bijdrages van enkele grotere fondsen en een groep particulieren.

In 2025 is een beleidsplan opgesteld voor de komende drie jaar. Dit verslag is een update van dit beleidsplan, waarin wordt teruggeblikt op de activiteiten, resultaten en bescheiden impact die wij in 2025 hebben gerealiseerd dankzij de inzet van onze partners, vrijwilligers, donateurs en iedereen die ons werk een warm hart toedraagt.

2. Missie:

Stichting Dovenzorg Malawi wil lokale initiatieven om het onderwijs aan en de zorg voor dove kinderen op een drietal scholen in Malawi te ondersteunen met als doel hun kansen op een betekenisvol leven te vergroten.

3. Visie:

De uitgangspunten die SDM hanteert voor het ondersteunen van projecten zijn: Zinvol, Vraag gestuurd, Kindgericht, Duurzaam, Doelgericht en Lokale Betrokkenheid. Daarbinnen ligt het meeste gewicht bij de kernwoorden: Vraag gestuurd, Kindgericht en Duurzaam, waarmee we bedoelen dat projecten het onderwijs en/of leven van dove kinderen moet verbeteren en gericht zijn op langere termijn doelen:

- Afname van afhankelijkheid en toename van eigen regie en zelfstandigheid, zowel van de 3 instellingen als van de individuele leerlingen,
- Verhogen van de kwaliteit van leven van doven: door aangepast en goed onderwijs kunnen ook doven in Malawi een menswaardig bestaan en betekenisvol bestaan opbouwen,
- Zorg voor milieu en klimaat en het bewustzijn hiervan, o.a. door afbouw van hout-stook en pesticiden- en kunstmestgebruik.

4. De belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar:

- In de constructieve samenwerking met Bisschop Peter Chifukwa van bisdom Dedza heeft SDM zich gecommitteerd aan de oprichting en inrichting van een school voor Vocational Training voor dove kinderen.
- Een groot aantal dove jongeren heeft een vakopleiding in naaien of lassen gevolgd of is ondersteund in school- en kostgeld op de middelbare school.
- Er is veel aandacht geweest voor het kinderbeschermingsbeleid en op de scholen is een training geweest op het gebied van seksuele voorlichting.
- Voor overige ontwikkelingen wordt verwezen naar het jaarverslag van 2025.

In bijlage 1 staat de evaluatie van de doelen die zijn opgesteld voor 2025-2028.

5. Werkwijze:

De werkwijze bij de aanvraag van projecten is beschreven in een stappenplan. Globaal gesproken is de werkwijze van SDM:

- Vanuit de 3 lokale comités komen via de contactpersonen vragen naar SDM voor financiële ondersteuning. Als de vraag past binnen de doelstelling van SDM wordt de vraag door de aanvragers i.s.m. de projectcoördinator uitgewerkt tot een projectvoorstel. Binnen SDM wordt één bestuurslid portefeuillehouder voor dit project die alle communicatie rondom dit project managet en in de gaten houdt dat alle belanghebbenden tijdig en goed worden geïnformeerd en in het bestuur verantwoording aflegt over de stappen in het project.
- Het projectvoorstel wordt o.l.v. de portefeuillehouder besproken in het bestuur SDM en na evt. aanpassing goedgekeurd of gemotiveerd afgewezen (op basis van de uitgangspunten SDM). Vastgelegd wordt of SDM het project uit eigen middelen financiert of er wordt met de aanvrager afgesproken dat SDM op zoek gaat naar externe financiers of sponsors.
- Nadat fondsen gevonden zijn voor het project geeft SDM akkoord voor de opstart ervan.
- Gedurende de uitvoering van het project houdt de plaatselijke contactpersoon via de portefeuillehouder SDM op de hoogte van de vorderingen (evt. tussenstappen) van het project (verslag, foto's); SDM stelt evt. gefaseerd, de financiering beschikbaar.

- Na afloop zorgt de lokale contactpersoon met de portefeuillehouder voor een inhoudelijke en financiële verantwoording en een verslag met foto's. Portefeuillehouder verantwoordt de uitgaven aan de sponsors. SDM legt o.a. op zijn website verantwoording af over het project en evalueert de werkwijze, realisering en opbrengst.

6. Financiën:

SDM is financieel gezond; er komen voldoende middelen binnen om de meeste projectaanvragen te honoreren, al dan niet i.s.m. anderen.

Om (soms kostbare) projecten mogelijk te maken zoekt SDM waar dat kan samenwerking met sponsors zoals Wilde Ganzen, Stichting Malawikids en anderen (enkele donoren willen anoniem blijven).

Een substantieel deel van het vermogen van SDM wordt duurzaam en met een laag risicoprofiel belegd, de opbrengst van deze beleggingen kunnen worden ingezet voor projecten.

SDM is destijds ontstaan vanuit betrokken collega's, vrienden, familie en relaties van broeder Wladimir, zij wilden zijn werk in Malawi ondersteunen. Jaarlijks is een deel van de inkomsten van SDM van hen afkomstig. De inkomsten uit deze bron zullen geleidelijk verminderen, reden om actief samenwerking met andere sponsors en fondsen te blijven zoeken.

Een klein deel van de uitgaven (5%) wordt uitgegeven aan bestuurskosten: dat zijn m.n. onkostenvergoedingen voor projectcoördinatoren en bestuursleden.

7. Bestuur:

Het bestuur van Stichting Dovenzorg Malawi bestaat uit 6 personen:

Annemiek Joosten	voorzitter
Lily Luyckx	secretaris
Nan de Graaf	penningmeester
Monique Kuijper	bestuurslid
Mieke Stroucken	bestuurslid
Gerard Spaai	bestuurslid

Bestuursleden ontvangen geen vergoedingen voor hun werkzaamheden voor SDM, gemaakte onkosten kunnen in overleg vergoed worden. Onze contactpersonen in Malawi ontvangen een passende onkostenvergoeding voor hun werkzaamheden. Er worden geen salarissen betaald, SDM is een vrijwilligersorganisatie.

Het bestuur vergadert ongeveer 10x per jaar, meestal bij een bestuurslid thuis, soms (deels) digitaal. Contact met de contactpersonen in Malawi is frequent en gaat vooral via app-verkeer en in mindere mate per mail.

Zo mogelijk zit het bestuur 2 keer per jaar met contactpersoon Ineke Hendrickx aan tafel om afgesloten projecten te evalueren, lopende en komende projecten te bespreken, waarbij zowel aandacht is voor inhoud van een project als voor de manier van werken. Van beide kanten constateren we dat de samenwerking productief, constructief en prettig is.

Afgelopen jaren is gebleken dat werkbezoeken van bestuursleden naar Malawi bijzonder zinvol zijn: zinvol om aan goed contact met de contactpersonen en comités te werken, zinvol om met eigen ogen te zien waar nood aan is en wat het resultaat is van de inspanningen van SDM. SDM streeft ernaar om elke 2 jaar in wisselende samenstelling werkbezoeken te plannen, in principe met 2 bestuursleden.

Het bestuur blijkt met 6 bestuursleden slagvaardig. Tegelijkertijd is het ook kwetsbaar doordat taken vaak bij 1 persoon belegd zijn. Voor de continuïteit op wat langere termijn zou aanvulling van het bestuur met een wat jonger persoon welkom zijn.

8. Beleidsvoornemens opgesteld in 2025 – voor de komende 2 jaren:

- a. In het domein Onderwijs geeft SDM komende jaren de hoogste prioriteit aan projectaanvragen die:
 1. Het onderwijs aan de groep van het jonge kind (leerlingen in de pre-school) verbeteren,
 2. De gebaarvaardigheid van leerkrachten aantoonbaar naar een aanvaardbaar niveau brengen (aanvaardbaar naar lokale en haalbare maatstaven),
 3. Het aangepast praktijkgericht onderwijs voor oudere dove leerlingen (vocational training) faciliteren, daartoe ook het bisdom Dedza ondersteunen bij de oprichting van een middelbare school.
 4. Individuele dove leerlingen financieel ondersteunen die anders vanwege geldgebrek van hun ouders geen onderwijs zouden krijgen (Mwayi).
- b. In het domein verbouw en verwerken van voedsel nabij de scholen ondersteunt SDM komende jaren projecten die de zelfvoorziening en gevarieerde gezonde voeding verbeteren.
- c. Het domein voorzieningen en gebouwen heeft voor SDM momenteel niet de hoogste prioriteit. Wanneer vanuit Malawi wordt aangegeven dat dit urgentie heeft, wordt hier echter zeker aandacht aan gegeven. Hoewel stroom en watervoorziening op de 3 locaties in de afgelopen jaren verbeterd zijn, is er m.n. in Maryview nog een inhaalslag te maken. Als voor lokale initiatieven om hierin verbeteringen te brengen voldoende externe financiering gevonden kan worden participeert SDM hierin, Mua en Marview hebben hierbij voorrang i.v.m. de slechte staat waarin de gebouwen verkeren. Voorwaardes hierbij zijn:
 1. Dat bestuur en management op de scholen en hostels goed belegd zijn,

2. Dat in het projectplan adequaat onderhoud is verdisconteerd.

d. In het domein bestuur streeft SDM ernaar dat:

1. SDM middels relatiebeheer een constructieve werkrelatie met sponsors en donoren heeft, waarbij we naast de al bekende relaties meer expliciet op zoek gaan naar partners die actief zijn in de wereld van slechthorenden- en dovenonderwijs en opvoeding,
2. Projectaanvragen afgehandeld worden conform de vastgestelde werkwijze,
3. SDM heeft onderzocht of en zo ja hoe stagiaires en/of vrijwilligers ingezet kunnen worden bij het realiseren van de gestelde doelen. Een goed protocol is hierbij een voorwaarde.

9. Besluit:

SDM blijft komende jaren werken onder het motto: 'ieder kind hoort op school'.

De update van het beleidsplan is vastgesteld in de bestuursvergadering SDM van 17 juni 2026.

Bijlage 1:

Evaluatie van de doelen uit het beleidsplan van 2025:	
a. Verbeteren kwaliteit van het taalonderwijs met als doel een betere beheersing van het schriftelijk Engels door de leerlingen.	Hier is actie op ingezet door te kijken naar een mogelijke samenwerking met Kentalis International. In 2026 worden de opties hiervoor verder onderzocht.
b. Verbeteren van de gebaarvaardigheid van leerkrachten en leerlingen in de onderwijs-leersituatie.	Alle medewerkers op de scholen en hostels hebben eind 2024 een eenmalige training (van een week) gehad. Dit is als zeer positief ervaren. Er is een meer-jaren aanpak nodig voor structurele verbetering. Gezien de economische situatie is hier nog geen vraag naar geweest vanuit de lokale projectpartners en hebben andere projecten meer prioriteit.
c. Toewerken naar projectverantwoordelijkheid, d.w.z. dat de comités verantwoordelijkheid nemen voor de aanvraag, uitvoering en verantwoording van projecten.	Alle projecten zijn geïnitieerd vanuit de 3 lokale comités. De lokale contactpersonen spelen hierin een belangrijke rol, er zijn substantiële projecten uitgevoerd. De lokale betrokkenheid en empowerment (het gevoel zelfstandig te kunnen beslissen en handelen) is versterkt en blijft toenemen.
d. Waar mogelijk uitbreiden van de verbouw en verwerken van voedsel nabij de scholen om te streven naar grotere mate van zelfvoorziening en uitbreiding van gevarieerde en gezonde voeding.	Op Mountainview is een enthousiast team van leerkrachten aanwezig en lijkt dit te lukken. Ook in Mua is het enthousiasme weer aangewakkerd en wordt gezonde voeding verbouwd. In Maryview behoeft dit nog meer aandacht. Er zijn veel wisselingen geweest in het team, waardoor de kennis en daarmee continuïteit van het project is afgenomen.
e. Een deel van het eigen vermogen meer duurzaam beleggen om ook in de toekomst jaarlijks een bedrag uit de opbrengst beschikbaar te hebben voor projecten.	Dit is ook in 2025 weer gebeurd. Er wordt vermogen opgebouwd om grote uitgaven te kunnen doen, zoals het oprichten van de vocational training school in Dedza.
f. Oprichten middelbare school/vocational training i.s.m. bisdom Dedza met gebaarvaardige docenten. Dit ligt niet binnen de directe doelen en mogelijkheden van SDM, maar we ondersteunen hierin bisdom	Dit krijgt steeds meer vorm. Onze projectpartner zit in het Board of Governance en houdt SDM goed op de hoogte van alle ontwikkelingen. SDM zal hierin betrokken

Dedza dat het initiatief hiertoe genomen heeft.	blijven om de trainingen voor dove studenten vorm te geven en te ondersteunen.
g. School, hostels en het onderwijs op Maryview hebben de komende jaren onze extra aandacht en zorg nodig. Hun projectvoorstellen zullen met voorrang behandeld worden.	Helaas hebben de FIC broeders aangegeven dat zij niet willen dat SDM hierin nog ondersteunt en geven zij aan zelf verantwoordelijk hiervoor te zijn. SDM werkt waar mogelijk samen met de directeur en het management van de school in kleine projecten, maar kunnen geen grote projecten oppakken.
h. Uitbreiden van de samenwerking met andere stichtingen en fondsen met als doel betere projecten en meer financiële slagkracht. M.n. focust SDM hierin op samenwerking met Wilde Ganzen.	Er is het afgelopen jaar gezocht naar mogelijke samenwerking met andere organisaties en er zijn succesvol fondsen geworven voor diverse projecten.
i. Uitbreiden van het bestuur met een (liefst jonger) persoon die m.n. de sponsoractiviteiten kan coördineren.	Het bestuur is uitgebreid met 1 algemeen bestuurslid die veel kennis over Malawi heeft en de voorzitter is afgetreden in 2025, waardoor een aantal wisselingen hebben plaatsgevonden in de bestuursfunctie.
j. Alert blijven op een goede taakverdeling binnen het bestuur en kwetsbaarheid verminderen bijv. door taken bij meerdere bestuurders te beleggen. Onderzoeken of ook vrijwilligers hierin een rol kunnen hebben.	Het bestuur werkt prettig samen en is effectief: elk bestuurslid is actief en wordt gewaardeerd om de inzet van de eigen specifieke kwaliteiten. Taken worden steeds door 2 bestuursleden opgepakt om kwetsbaarheid te verminderen. Op dit moment is geen behoefte aan extra vrijwilligers.
Samenvattend kunnen we vaststellen dat 6 doelen behaald zijn (c, e, f, h en i, j) en aan 4 wordt gewerkt (a, b, d en g). Aandachtspunt blijkt het zgn. SMART formuleren van doelen met een tijdlijn en het in kaart brengen van de risico's en knelpunten. Dit zal worden opgepakt bij het opstellen van een nieuw beleidsplan in 2028.	